

Gruppesesjoner, NEON 2010

1. Kva er nytt innan OU?

Sesjon utan paper.

Ansvarlig: Berit Moltu (Statoil)

Tidspunkt: 25. november kl. 14.00-16.00, rom 2447

Sesjonen vil bli organisert som en "Akademisk Skavland" av samme format som i Kristiansand høsten 2009, Tromsø 2008 og Trondheim 2007, med fokus på utviklingstrekk og trender i organisasjonslitteraturen, og med et praktisk siktemål. Er der i det heile noko nytt innan OU, eller er det berre problem med å iverksetje eksisterande innsikt og kunnskap?

Gjestar i Akademisk Skavland til å diskutere desse spørsmåla er :

Bente Elkjær, professor i læringsteori , Universitett i Århus, Danmark.

Inger G. Stensaker, Associate Professor, Dr.oecon, Dept. of Strategy and Management
NHH Norwegian School of Economics and Business Administration

Cato Johansen, MBA, MCC (Master Certified Coach), Johansen Executive Coaching

Erik Hermannrud , fagleiar endringsleiing (OCC organisational capability and change) Statoil

I rolla som akademisk skavland finn vi :

Berit Moltu (dr art frå NTNU, Senter for teknologi og samfunn, innan organisasjon og endringsleiing), tilsett i Statoil Stavanger avdeling Arbeidsmiljøteknologi

2. Fra ledelse til styring?

Ansvarlig: Erik Døving (Høgskolen i Oslo), Åge Johnsen (Høgskolen i Oslo)

Tidspunkt: 26. november kl. 10.30-12.30, 13.30-15.30, rom 4/5, Radisson

I 1997 lanserte Haldor Byrkjeflot teorien om at det var en trend fra styring til ledelse. 10 år etterpå hevdet Kjell Arne Røvik at denne trenden er snudd. Det er visse tegn til at utviklingen nå går i retning av mer styring, men dette er også blitt motsagt, for eksempel av Lægreid, Roness og Rubecksen når det gjelder styring og ledelse i staten i en artikkel i *Nordiske*

organisasjonsstudier (2009). Så langt er det fremdeles lite empirisk forskning som dokumenterer disse trendene. Gjennom ulike papere om offentlig, privat og frivillig sektor ønsker vi i denne sesjonen å belyse om disse observasjonene var riktige, og hvordan tendensene er nå.

Tid	Paper
10.30-11.00	Johnsen, Åge og Stig Lunde Organisasjonshistorisk analyse av lederskapsidealer i Forsvaret
11.00-11.30	Drake, Irmelin Etterspørsel etter ledelse i et norsk konsern
11.30-12.00	Døving, Erik og Inge H. Stikholmen Lederlegitimitet i revisjonsbransjen
12.00-12.30	Hafting, Tore, Hanne Haave og Elin Wood Ledelse, samordning og identitet
	LUNCH
13.30-14.00	Rasmussen, Bente Frihet til å lede? Styring og ledelse i kommunal pleie- og omsorg
14.00-14.30	Ladegård, Gro og Signy Irene Vabo Ledelse, styring og rasjonalitet
14.30-15.00	Eikås, Magne og Leif Longvanes Lokale Nav-leiarar: Endringsagentar i ei skrustikke?

3. Organisasjoner: Etikk og samfunnsansvar

Ansvarlig: Ragnvald Kalleberg (Universitetet i Oslo) og Fredrik Engelstad (Universitetet i Oslo)

Tidspunkt: 25. november kl. 11.00-13.00, 14.00-16.00, rom A-7

”Bedrifters samfunnsansvar” er blitt et nytt slagord, men hva betyr det egentlig? Begrepet kan dekke alt fra sponing av idrettsutøvere til tiltak for funksjonshemmede arbeidstakere. En kilde til uklarhet er også at mye debatt og teori om etikk og samfunnsansvar har sitt opphav i USA, der reguleringene av arbeids- og næringslivet er helt andre enn hva de er i Norge. I norsk sammenheng kan etikk og samfunnsansvar i organisasjoner konkretiseres ut fra fire ulike synsvinkler.

1. *Forholdet til arbeidstakere*
2. *Etikk, samfunnsansvar og intern politikk*
3. *Forhold til arbeidsmarkedet:*
4. *Samfunnsansvar, miljø og politiske rammebetingelser:*

Sesjon 3a, 11.00 - 13.00 - Medarbeiderrelasjoner og samfunnsansvar

Hans Risan, Høgskolen i Akershus
hans.risan@hiak.no

Dyadisk lederskap: Fokus på enkeltrelasjoner mellom ledere og medarbeidere

Kommentator: Ragnvald Kalleberg

Kristin Haugland Smith, Handelshøgskolen i Bodø
kristin.haugland.smith@hibo.no

Bedrifters samfunnsansvar – der økonomiske og etiske dimensjoner forenes

Kommentator: Nina Solbakk

Nina Solbakk, Trøndelag Forskning og Utvikling
nina.solbakk@tfou.no

Kan samfunnsansvaret bli en tvangstrøye?

Kommentator: Fredrik Engelstad

Sesjon 3b, 14.00 – 16.00 Etiske regler – etikk i regler

Ragnvald Kalleberg, Universitetet i Oslo
ragnvald.kalleberg@sosgeo.uio.no

Brudd på etiske regler i kunnskapsorganisasjoner

Kommentator: Hans Risan

Fredrik Engelstad, Universitetet i Oslo
fen@sosgeo.uio.no

Kjønnskvolter i næringslivet – Kan det forsvares? En normativ analyse

Kommentator: Kristin Haugland Smith

4. utgår

5. Rettsliggjøring, demokrati og forvaltning

Ansvarlig: Anne-Mette Magnussen (Høgskolen i Bergen), Even Nilssen (Rokkansenteret),
Ingrid Lundeberg (Rokkansenteret)

Tidspunkt: 26. november kl. 10.30-12.30, rom 6/7 Radisson

Denne sesjonen er opptatt av å problematisere den rettsliggjøringen som har foregått på nasjonalt og internasjonalt nivå, både teoretisk og empirisk. Hva innebærer rettsliggjøring (eventuelt avrettsliggjøring) og hvordan kommer den til uttrykk på ulike nivå (internasjonalt, nasjonalt, lokalt) og på ulike rettsområder? Sesjonen vil spesielt fokusere på forholdet mellom rettsliggjøring, demokrati og profesjon/forvaltning. Noen sentrale spørsmål kan være:

Hvordan kan rettsliggjøring/avrettsliggjøring bidra til å styrke eller svekke demokratiet på ulike nivåer? Hvilken rolle spiller internasjonale rettsorganer (EU-domstolen, den Europeiske menneskerettighetsdomstolen etc) og organisasjoner (IMF, EU, ILO etc) for nasjonal politikk- og rettsutforming? Hvordan påvirker nasjonal rettsutforming, for eksempel i form av rettighetslovgivning på velferdsområdet, det lokale selvstyret? Hvem gir rettigheter makt og hvilken type makt? Hvordan påvirkes den praksis som utøves innen ulike forvaltningsområder av rettsliggjøring? Er det slik at rettsliggjøringen heller innskrenker rommet for faglig autonomi enn beslutningsrommet for det lokale selvstyret? Hvor går den legitime grensen mellom fag og politikk?

Domstolenes rolle er også et viktig tema, for eksempel: I hvor stor utstrekning overprøver domstoler eller domstolslignende organer (klageorganer) politiske beslutninger og i hvor stor grad er det forvaltningen og profesjonene som overprøves? Hvilke rettsspørsmål domstolsbehandles hyppigere enn andre?

Følgende paper vil bli presentert:

Marit Skivenes (Høgskolen i Bergen): Supreme Courts Decisions on the Child's Best Interest

Karen-Sofie Pettersen (AFI): "Offentlig unnskylding for fortidens urett."

Anne-Mette Magnussen (HiB) og Even Nilssen (Uni-Rokkansenteret/HiB): "Constructing social citizenship between political, administrative and legal institutions."

Ingrid Rindal Lundeberg: "Ofre for urett. Hvilke muligheter har rettsaktivisme som oppgjørsform?"

6. Prosjekter i organisasjonsteoretisk lys

Ansvarlig: Jonas Söderlund (Handelshøgskolen BI), Therese Fuskevåg Dille (BI), Eva Amdahl (SINTEF)

Tidspunkt: 25. november kl. 11.00-13.00, rom 2447

Prosjekter er en stadig viktigere arena for samarbeid, innovasjon og læring, både internt i organisasjoner og på tvers av organisatoriske grenser. Samtidig medfører prosjekter nye former for ledelsesmessige og organisasjonsmessige utfordringer. I denne sesjonen vil fem paper presenteres og åpne for diskusjon om hvordan prosjekter kan forstås i et organisasjonsteoretisk lys. Det rettes særlig fokus mot hvordan prosjekter er situert i ulike organisatoriske kontekster og omgivelser. Sesjonen berører tema som dynamikken mellom det permanente og temporære, prosjekter som arena for innovasjon og læring, prosjektbaserte virksomheter, og koblingen mellom prosjekter, institusjoner og tid.

Paper for presentasjon:

Siw M. Fosstenløy: Collaboration for Innovation - The Successful Project of Nano-based Coating in Shipping

Lena E. Bygballe og Anna Swärd: Changing work practices in project-based organizations: implications for internal and external relationships

Linda Cathrine Hald: Performing project management of research -From management of tools to management of hybrid networks

Therese Dille og Jonas Söderlund: Project Process Dynamics and Institutional Context: A Grounded Approach

Jarle Moss Hildrum: Project-based learning in drifting environments: Experiences from an international software development consortium

7. Ledelse på norsk - Fokus på undervisning om og i ledelse i høyere utdanning

Sesjon uten papers.

Ansvarlig: Rune Lines (Norges Handelshøgskolen), Etty Nilsen (Høgskolen i Buskerud)

Tidspunkt: 26. November kl. 10.30-12.30, rom 15-17 Radisson

I denne sesjonen ønsker NRØAs faggruppe for organisasjon og strategi å legge opp til diskusjon om undervisning i ledelse ved høyere utdanningsinstitusjoner i Norge. Fokus vil være på underliggende antakelser og innflytelse i ledelsesfaget. Vi spør blant annet om hvorvidt det eksisterer en genuint norsk eller nordisk tilnærming til ledelse og i hvilken grad dette i så fall preger den undervisningen som blir gitt i faget.

Det kan hevdes at undervisning om og i ledelse ved våre utdanningsinstitusjoner i hovedsak er basert i et kunnskapsgrunnlag som er utviklet gjennom forskning og tenkning ut fra en anglo-amerikansk arbeidslivskultur. Samtidig finnes det mye forskning som viser at effektiv ledelse og organisering forutsetter tilpasning til viktige sider av nasjonalkulturen hvor de implementeres. Med bakgrunn i dette er det grunn til å stille spørsmål ved om ledelsesmessige perspektiver og "løsninger" fundert i anglo-amerikansk ideologi vil være de mest effektive i forhold til både utøvelse og undervisning i ledelse innenfor en norsk arbeidslivskultur. Som undervisere ønsker vi å utforske ideologiske og læringsmessige utfordringer som disse problemstillingene reiser, gjennom å reise en debatt om undervisning om/i ledelse innenfor en norsk kontekst.

Sesjonen åpner med to innledninger som vil belyse tema og legge opp til diskusjon. Innlederne er administrerende direktør Bjørn Rydland i Alcatel-Lucent Norge og professor Rune Lines, NHH.

8. Helseorganisasjoner i malstrømmen

Ansvarlig: Dag Olaf Torjesen (Universitetet i Agder), Simon Neby (Universitetet i Bergen).

Tidspunkt: 25. november kl. 11.00-13.00, 14.00-16.00, rom A-6

I Wikipedia defineres en malstrøm på følgende vis: *“Malstrøm er en kraftig tidevannstrøm med virvelbevegelser. Gjenstander som kommer inn i en malstrøm trekkes mot midten av vannvirvelen, og suges ned under vannflaten. Strømmene kan iblant anta svært høye hastigheter og kan da utgjøre en risiko for å oppholde seg i vannet.”*

Dette vekker umiddelbare assosiasjoner til helseorganisasjoner som på mange vis er trukket inn i en evig malstrøm. Fra et *økonomisk synspunkt* er helseorganisasjoner virvlet inn i et evig pengesluk — der evigvarene underskudd og kostnadsvekst har blitt regelen. Norske helseforetak har store problemer med å kave seg ut av strømmen. Helseforetakene prøver stadig med nye kostnadsreduksjoner, budsjett disiplin, nedskjæringer, funksjons- og strukturendringer mm. Samtidig ser det ut til at *sektoren vokser uavbrutt* på alle nivå i både i spesialisthelsetjenesten og i kommunehelsetjenesten: En tilfører stadig flere ressurser i form av stillinger og behandlingsteknologi, men etterspørselen etter helsetjenester er et evig sluk (en malstrøm) der etterspørselen alltid vil overstige tilbudssiden. Ser en på helseorganisasjoner fra et *ledelses- og styringsperspektiv* fremstår helseorganisasjoner som ustyrlige — der malstrømmen av profesjoner og faglige hensyn stadig trekker ledere ned i malstrømmens dyp. Selv om en har forsøkt å gi sykehusene mer autonomi fra lokale politiske interesser gjennom helseforetaksorganisering, er helseforetaksledere likevel virvlet inn i *en evig malstrøm av politikk og konflikt*. Hvis en betrakter helseorganisasjoner fra et *pasientsynspunkt*, ser det ut til at *pasienter havner i en strøm av behandlingsregimer* de kan ha problemer med å komme ut av. Her blir pasienter fanget i malstrømmen av samhandlingsproblem, f.eks. mellom sykehus, eller mellom ulike avdelinger internt i sykehusene og mellom sykehusene 2. linjen og 1.linjen (kommunehelsetjenesten).

1. del	Forfattere	Oppponenter
Sykehuslegen som primadonna og produksjonsarbeider	Mjøen, Lysø, Dehlin	Kvåle og Torjesen
Managerialism and profession-based logics – a study of management roles in changing hospitals	Pettersen, Solstad	Nerskogen
Å lede i spennet	Vågen, Orvik	Netteland og

mellom fag og system		Naustdal
Elektronisk omsorgsrelatert Samhandling — en ny malstrøm?	Netteland og Naustdal	Bratland
Planlagt endring og prestasjoner i helseforetak	Nerskogen	Solstad og Pettersen
Lunsj		
2. del		
Redesigning a clinical pathway for elective surgery patients; addressing professional quality, resource utilization and patient satisfaction	Hovlid m.fl.	Vågen og Orvik
Practicing and understandings of infection control in community health nursing	Bratland	Hovlid, m.fl.
Managerialisme, lokalisme og sjukehusa sin institusjonelle identitet	Kvåle, Torjesen	Bernstrøm og Kjekshus
Dynamikken mellom leger og ledelse i offentlig sektor	Hepsø og Andreassen	Simon Neby
Leading through change: The effects of leadership and attitudes on employee sickness absence during organizational change	Bernstrøm og Kjekshus	Hepsø og Andreassen

9. Additiv reformering

Ansvarlig: Halvard Vike (Universitetet i Oslo) og Arne Brinchmann (Høgskolen i Bodø)

Tidspunkt: 25. november kl. 11.0-13.00, rom A-263

Modernisering av norsk offentlig sektor har i stor grad handlet om å bevare viktige velferdsstatlige verdier og institusjoner. Det har bare i svært liten grad vært snakk om å rennonsere på de tradisjonelle målsettingene for velferdsstaten og dens identifikasjonsformer. "Alle skal med" er fremdeles en omforent målsetting og en viktig identifikasjon. Samtidig lanseres nye reformer og styringsdoktriner som implementeres ved siden av, eller oppå, de tradisjonelle institusjonene og deres doktriner. Dette er uttrykk for en særegen form for "additiv reformering" som representerer en radikal form for kompleksitet.

Hva kjennetegner denne formen for kompleksitet? Hvordan kan vi forstå den?

Sesjonen består av så vel ferdige som uferdige papers som dveler med denne tematikken. Sesjonen inneholder også åpen muntlige presentasjoner.

Muntlige og/eller skriftlige bidrag fra

Professor Halvard Vike

PhD-kandidat Randi Kroken

PhD—kandidat Heidi Haukelien

Pofessor Frode Fadnes Jacobsen

Forsker Erik Henningsen

10. Kompleksitetstenkning i organisasjons –og ledelsesforskning

Ansvarlig: Stig O. Johannessen (NTNU Samfunnsforskning AS) og Harald Fardal (Høgskolen i Vestfold)

Tidspunkt: 25. november kl. 11.00-13.00, rom A-103

Tenkning om kompleksitet har i de senere år fått oppmerksomhet i organisasjons –og ledelsesfagene. Spørsmålene som reises dreier seg om hvordan ledere og andre organisasjonsmedlemmer skaper, forstår, og responderer på kompleksitet, uforutsigbarhet og usikkerhet i hverdagslig praksis i organisasjoner. I denne sesjonen inviteres deltakerne til å ta del i diskusjoner om hvordan organisasjonsfenomener kan forstås basert på ulike måter å tenke omkring kompleksitet.

Abstracts for presentasjon:

Tone Eikeland: Trust and power connected. A hermeneutical exploration of connections between power and trust in the lived experience of leaders and employees.

Lene Jørgensen, Silvia Jordan, Hermann Mitterhofer: Sensemaking in interorganizational encounters: a discourse analytical perspective

Elin Wood og Hans Chr. Høyer: Tillitens kår i dagens forvaltningsorganisasjoner

Harald Fardal: IS, strategi og kompleksitetstenkning

11. **Fleksible temporære team og organisasjonsformer**

Ansvarlig: Jan R. Jonassen (Høgskolen Stord Haugesund), Idar A. Johannessen (Høgskolen Stord Haugesund)

Tidspunkt: 25. november kl. 14.00-16.00, A-263

Fleksible temporære team og organisasjonsformer: Slike organisasjonsformer er utbredt i gjennomføring av store prosjekter. Deler av organisasjonen endrer karakter fra planlegging til implementering. Vi ser også ofte samarbeid på tvers av enkeltorganisasjoners grenser. I offshorebransjen er det for eksempel vanlig at flere parter (eiere, oppdragsgivere, utførende ledd, underleverandører etc.) spiller sammen.

Partene nominerer ofte medlemmer med komplementær kompetanse til å gjennomføre et prosjekt eller en operasjon. Aktører fra flere organisasjoner må derfor raskt kunne forme team og spille sammen på fleksible måter. Slike løsninger er på den ene siden nødvendige for å håndtere teknologisk og forretningsmessig kompleksitet. På den andre side byr de på betydelige utfordringer. Polarisering mellom subteam kan føre til konflikter. Uklarheter kan oppstå i forhold til myndighet og autoritet. Målkonflikter forekommer, f.e. mellom ønsker om integrasjon og differensiering. Flyktigheten i relasjoner kan undergrave muligheten til læring. Vi ønsker å belyse hvordan slike og liknende utfordringer kan identifiseres og forstås.

Sesjonen forutsetter at deltakerne har lest de antatte papers. Derfor legges det opp til korte presentasjoner av hovedperspektiv, problemstillinger og resultater. Ellers vil vi konsentrere oss innen hvert av de tre tema om spørsmål og problemstillinger som deltakerne ønsker kommentert og diskutert og videre hva forfatterne ønsker tilbakemelding på.

Papers for presentasjon:

Glenn Egil Torgersen and Trygve J. Steiro: *Interaction and Concurrent Learning in Flexible Organizations.*

Monica Rolfsen, Torbjørn Korsvold, Lisbeth Hansson and Bjørn-Emil Madsen: *Flexible Teams beyond Organizational Borders.*

12. Entreprenørskap i ulike organisasjonskontekster

Ansvarlig: Espen J. Isaksen (Handelshøgskolen i Bodø), Gry Alsos (Nordlandsforskning, Elisabeth Ljunggren (Nordlandsforskning)

Tidspunkt: 25. november kl. 11.00-13.00, 14.00-16.00, rom A 362 og 26. november kl. 13.30-15.30, rom 6/7

Entreprenørskap som fagområde vokst og utviklet seg hurtig de siste tiårene, både som forskningsfelt og som interesseområde for offentlige myndigheter og politikktutforming. Fra et mer begrenset perspektiv på entreprenørskap som bedriftsetablering, er det i økende grad for entreprenørskapsperspektiver i ulike kontekster, også i etablerte bedrifter, offentlige organisasjoner og i skolen. Sesjonen "Entreprenørskap i ulike organisasjonskontekster" inviterer papers som kan fokusere på en rekke tema relatert til entreprenørskap som organisering av ny virksomhet. Det inviteres både til forskningstema som dreier seg om etablering av nye organisasjoner og til tema relatert til entreprenørskap og innovasjon innenfor eksisterende organisasjoner. Videre inviteres det også til papers som har et kjønnsperspektiv på entreprenørskap og regional utvikling. Eksempler på aktuelle tema for papers:

- Prosessen med å etablere nye bedrifter
- Kjønn, entreprenørskap og regional utvikling
- Entreprenørskap og identifisering/skaping av forretningsmuligheter
- Entreprenørskap i utdannelsessystemet
- Entreprenørskap og nettverk
- Intraprenørskap og ledelse av entreprenørskap i etablerte organisasjoner
- Akademisk entreprenørskap

Sesjon 12: Entreprenørskap i ulike organisasjonskontekster, inndeling i økter

12a, Torsdag 25.11. kl 11.00-13.00 Chair: Gry Alsos

Navn	Tittel/Tema	Opponent
Tommy Clausen	Entrepreneurial orientation and firm performance: A dynamic perspective	Silja Korhonen-Sande
Silja Korhonen-Sande	Inducing innovation in established companies: managing exploration-exploitation tension in innovation practices	Tommy Clausen

Kirsti Jensen	Caught between managementality and entrepreneurialism?	Einar Rasmussen
Tommy Clausen og Einar Rasmussen	The interplay between external and internal sources in corporate entrepreneurship: breakthrough product innovations from R&D projects	Kristi Jensen

12b, Torsdag 25.11. kl 14.00-16.00 Chair: Elisabet Ljunggren

Navn	Tittel/Tema	Opponent
Beate Elstad	Self-employed- Cool jobs or victims of circumstances?	Bjørn Willy Aamo
Anne H. Gausdal og Ety Nilsen	Orchestration of networks: The case of "HealthInnovation"	Beate Elstad
Vegard Johansen	Entreprenørskap i grunnopplæringen: om, gjennom & for.	Ove Pedersen
Ove Pedersen	Hvordan kan vi forstå entreprenørskap i skole og utdanning, og hva kjennetegner eventuelt en entreprenøriell skole?	Vegard Johansen

12c, Fredag 26.11. kl 13.30-15.30 Chair: Espen Isaksen

Navn	Tittel/ Tema	Opponent
Grete Rusten	Relationships between geography, external knowledge and expertise client/consultant relationships, empirical evidence from SMEs	Anne Gausdal
Lakmali R Rupasinghe S. Amila Buddhika Bjørn Willy Aamo	Challenges facing female entrepreneurs operating in the fish industry: an exploratory study from Sri Lanka.	Elisabet Ljunggren
Ragnhild Steen Jensen, Elisabet Ljunggren og Gry Alsos	Eierskapets geografi. Kvinner og menns bedrifter	Grete Rusten

13. Organisasjonskonsultasjon og lederutvikling

Ansvarlig: Stig O. Johannessen (NTNU Samfunnsforskning AS), Harald Fardal (Høgskolen i Vestfold)

Obs: Tidspunkt flyttet frem: 26. november kl. 13.10-15.30, rom 2/3 Radisson

I sesjonen vil det bli lagt vekt på å drøfte spørsmål knyttet til konsultasjon og utviklingsarbeid i organisasjoner, og hvilken tenkning og faglige fundament som legges til grunn for slikt arbeid. Sentrale spørsmål dreier seg om hva det betyr å bedrive organisasjons –og lederutvikling i dagens organisasjoner, og hva det konkret skulle innebære å ”endre praksis” eller ”arbeide annerledes”.

Abstracts for presentasjon:

Hans Petter Iversen: Organisasjonsendring i voksenpsykiatri: En historie om systemiske mistak?

Lisbeth Hansson, Bjørn-Emil Madsen, Torbjørn Korsvold, Monica Rolfsen, Glenn Munkvold: Den komplekse samhandlingen

14. Innovasjon i service og opplevelser

Ansvarlig: Peder Inge Furseth, BI og Dorthe Eide, HHB

Tidspunkt: 25. november kl. 11.00-13.00 og 14.00-16.00, rom A 126

Service sektoren står for om lag 70% av verdiskapingen og av sysselsettingen i OECD-landene, Norge inkludert. Men det forekommer mindre innovasjon innen service sektoren enn industrisektoren, i følge statistikk. Dette er det viktig å endre, slik at vi får mer innovasjon i vår største sektor.

Innovasjon består generelt i å skape noe nytt og omsette det på et marked. I korte trekk dreier *service innovasjon* seg i hovedsak om innovasjon i selve forretningsmodellene som bedrifter har og å skape økte verdier for kunder eller brukere, enten det gjelder privat eller offentlig sektor. En forretningsmodell beskriver hva som er bakgrunnen for inntekter og kostnader for en bedrift, og hvordan bedriften skal differensiere seg fra andre for å øke verdiskapingen. De som arbeider med opplevelser trenger å arbeide nesten kontinuerlig med innovasjon for å møte kundenes/brukernes forventninger, og øke konkurranseevnen.

Vi vet en god del om innovasjon for produkter; men vi vet mindre om innovasjon innen tjenester og opplevelser, her er det et betydelig forskningsbehov. Denne sesjonen fokuserer på slik innovasjon. Mye av utviklingen innen service innovasjon er knyttet til service-dominant logikk, og begreper som samproduksjon (coproduction) og samskaping (cocreation), og åpen innovasjon (co-learning). Hvor forskjellig er innovasjon innen service

virksomheter, fra innovasjon for produkter? Er innovasjon innen opplevelsesvirksomheter ulik innovasjon innen service virksomheter? Hvordan arbeide med innovasjon? Dette er noen av de spørsmål som vil bli belyst. I tillegg til presentasjon og diskusjon av paperne, vil siste del av sesjonen avsettes til plenumsdiskusjon rundt noen sentrale problemstillinger.

	Navn	Tittel på paper	Opponent
Torsdag kl 11.00-13.00	Tor Geir Kvinen	Felles drivere for co-creation av brukergenererte opplevelser i opplevelsesparker	Morten Stene & Anne Sigrid Haugset
	Marit Engen	En eksplorativ studie av innovasjonsmønstre i reiselivsbedrifter	Torhild Andersen
	Hin Hoarau-Heemstra	Whale-watching with eyes wide open: drivers of innovative behavior in nature based tourism	Peder Inge Furseth
	Morten Stene & Anne Sigrid Haugset	Frivillige som ressurs i festivalbedriften	Tor Geir Kvinen
	Torhild Andersen	Innovasjoner nedenfra - barrierer og drivere: Eksempel fra kommunale tjenester	Ranvir S. Rai
Torsdag kl 14.00-16.00	Tommy Høyvarde Clausen	Unravelling sources of innovation and their importance in experience based tourism: Empirical evidence from Norwegian firms	Marit Engen
	Ranvir S. Rai	In the Eye of the Beholder: Developing a Framework for Facilitating User driven Service Innovation - Reflections from Elderly Care	Hin Hoarau-Heemstra
	Peder Inge Furseth, Richard Cuthbertson & Jonathan Reynolds	Towards a research agenda for service innovation	Tommy Høyvarde Clausen
	Dorthe Eide og Peder Inge Furseth	Innleder til plenums debatt	

15. Profesjon, utdanning, profesjon- og kunnskapsledelse

Ansvarlig: Tom Skauge (Høgskolen i Bergen), Øivind Glosvik (Høgskolen i Sogn og Fjordane), Roger Hestholm (Høgskolen i Sogn og Fjordane)

Tidspunkt: 25. november kl. 11.00-13.00, 14.00-16.00, rom E 141

Denne sesjonen, som arrangeres av Forpro, er åpen for alle bidrag med tema knyttet til profesjon, profesjonalisering, profesjons- og kompetanseledelse.

I 2010 inviterer vi særlig til bidrag som belyser nye former for profesjonalisering eller avprofesjonalisering og spenninger mellom profesjon og kyndighet på ene siden og organisasjon og myndighet på andre siden. Vi retter også fokus mot utdanningsgjøringen av arbeidslivet og de nye betingelsene for profesjonsutdanning som planer om flere norske profesjonsuniversiteter gir og lederutfordringer knyttet til profesjonelle organisasjoner. En rådende tese er at profesjonsledelse er særlig vanskelig.

Et teoretisk tema som vi særlig inviterer bidrag til å belyse har vi kalt: Organisatorisk rytme og profesjonell tid. Vi tenker oss at ulike organisasjoner og profesjoner har dominerende tidskulturer som fremmer noen aktiviteter, men hemmer andre fokus, problem- og løsningsdefinisjoner. Beredskapsorganisasjoner har for eksempel en blanding av langsom tid i lange perioder kombinert med hurtig tid og brannstasjonsmodell for utrykningsformål.

Workshopen har to sesjoner, henholdsvis før og etter lunch den 25.11.

Hver sesjon er på to timer, og det gir oss ca 25 minutter per innlegg, fordelt på paperpresentasjon (8-10 min), kommentar (5 min) og diskusjon (10 min).

SESJON 15A (kl. 11-13)

Ledelse, organisasjon og læring

Åpning av workshop ved Tom Skauge

Åge Gjøsæter, HSH, age.gjosaeter@hsh.no: Kvalifiserer organisasjons- og ledelsesstudier innenfor høyere utdanning for profesjonell ledelsesutøvelse?

Kommentator: Lars Gjelstad

Øivind Glosvik, HSF, oyvind.glosvik@hisf.no: Den individuelle kunnskapen som leiarutfordring i velferdsorganisasjonar

Kommentator: Inge Hermandrud

Inge Hermanrud, HH, inge.hermanrud@hihm.no: Radical change in learning: The introduction of Managed Networks of Practice (MNOP) in the Norwegian Labour Inspection Authority

Kommentator: Åge Gjøsæter

Lars Gjelstad, HiB, lars.gjelstad@hib.no: Ny kompetanse i videregående skole: CNC og robotopplæring i spennet mellom biografisk, organisatorisk og historisk tid.

Kommentator: Øivind Glosvik

SESJON 15B (kl. 14-16)

Profesjon, kunnskap og autoritet

Kristin Lofthus Hope, Uni Rokkansenteret, kristin.hope@uni.no: Akademisk karriereforventning - karrierer i en ny tid?

Kommentator: Peter Magnus

Kari Kristine Heggstad, HiB, Kari.Kristine.Heggstad@hib.no: Kan skatt erstatte bistand i fattige land?

Kommentator: Tom Skauge

Peter Magnus, HiB, peter.magnus@hib.no: En undersøkelse om arbeidsoppgaver og arbeidsforhold for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere i skolen.

Kommentator: Ingrid Bay-Larsen

Ingrid Bay-Larsen, Nordlandsforskning, ingrid.bay@nforsk.no: Norwegian environmental authorities – application and attitudes towards scientific knowledge.

Kommentator: Kari Kristine Heggstad

Tom Skauge, HiB: Organisatorisk rytme og profesjonell tid

Kommentator: Kristin Lofthus Hope

16. Prosessperspektiver på organisasjon

Ansvarlig: Finn Ørstavik (Høgskolen i Vestfold), Taran Thune (NIFU STEP)

Tidspunkt: 25. November kl. 14.00-16.00 rom A 103, 26. November kl. 10.30-12.30, rom 2/3 Radisson

Kobling av struktur- og prosessforståelse av den sosiale virkeligheten har vært et gjennomgangstema siden sosiologien ble unnfanget som akademisk disiplin, og har vært et hovedmotiv i teoriutvikling, fra Marx til Giddens og Luhmann. I organisasjonsteorien har særlig Karl Weick bidratt til å anskueliggjøre hvordan prosessperspektivet kan legges til grunn for både empirisk forskning og for teoriutvikling. Prosessorientert organisasjonsteori kan ha et filosofisk utgangspunkt, f. eks. i Alfred North Whiteheads arbeider, eller den kan være basert på analyser av hvordan virkeligheten formes gjennom prosesser, som i Andrew Van de Ven's studier av innovasjon. Uansett legges det mer vekt på prosess enn på tilstand, endring fremfor stabilitet. Innen prosessperspektiver på organisasjoner har man vært opptatt av å forstå hvordan organisasjonsfenomener oppstår og utvikles over tid, og med dette som utgangspunkt er man gjerne opptatt av hvordan relasjoner og komplekse samspill kan "gjemme seg" i det tilsynelatende enkle og stabile.

Sesjon 16A, Torsdag 25. november 14:00 – 16:00

<i>Tid</i>	<i>Presentasjon</i>	<i>Forberedt kommentar</i>
14:00-14:40	Jan Ole Vanebo: LEAN som katalysator for lederskap	Trond Einar Pedersen
14:40-15:20	Taran Thune: Utvikling av intra-organisatoriske relasjoner	Steinar Nebb
15:20-16:00	Trond Einar Pedersen: Kunnskap på avveier	Jan Olav Vanebo

Sesjon 16B, Fredag 26. november 10:30 – 12:30

<i>Tid</i>	<i>Presentasjon</i>	<i>Forberedt kommentar</i>
10:30-11:10	Finn Ørstavik: Rekursiv analyse av byggeprosess?	Taran Thune
11:10-11:50	Steinar Nebb: Autonomi og ledelse i strategisk målarbeid	Jan Erik Karlsen
11:50-12:30	Jan Erik Karlsen: Den sosiale konstruksjon av "nåtid"	Finn Ørstavik

Vi holder oss i utgangspunktet til norsk i sesjonene. Men både lysark og artikler kan gjerne være på engelsk.

17. Erfaringer med leder- og ledelsesutvikling i privat og offentlig sektor

Sesjon uten paper.

Ansvarlig: Sara Isachsen Ringe (Right Management), Nina Marie Line (Right Management)

Tidspunkt: 26. November kl. 13.30-15.30, rom 15-17 Radisson

I denne sesjonen vil erfaringer fra egen praksis med leder- og ledelsesutvikling i privat og offentlig sektor være utgangspunkt for diskusjon og refleksjon. To konsulenter fra Right Management er ansvarlige for sesjonen, og målet er å utvikle praksis gjennom å dele erfaringer. Sesjonen er rettet mot dem som arbeider med og/eller er nysgjerrige på organisasjonsutforming og –utvikling i praksis, for eksempel lederutvikling.

Spørsmål som stilles er for eksempel i hvilken grad deltakernes behov definerer leder og ledelsesutviklingsprogram, og hvordan disse behov ses i sammenheng med virksomhetens utfordringer?

Sesjonen er planlagt som en kombinasjon av plenumsinnlegg, grupperefleksjoner og erfaringsutveksling samt oppsummering i plenum.

18. Slått sammen med nr. 12

19. Utgår

20. Utgår

21. "New Public Management" inspirerte endringer i offentlig sektor: Kun til ubehag eller en kilde til læring?

Ansvarlig: Ole Johan Andersen (Høgskolen i Bodø), Per- Harald Rødvei (Høgskolen i Bodø)

Tidspunkt: 26. November kl. 10.30-12.30, 13.30-15.30, Plenumssalen Radisson

Sesjonen tar utgangspunkt i en stadig pågående diskusjon om konsekvensene av NPM i norsk offentlig sektor. I norsk samfunnsforskning skorter det ikke på kritiske perspektiver på det som oppfattes som bestrebelser på å innpasse markedsinstitusjoners organisasjons-, ledelses- og finansieringsformer i offentlig tjenesteytende virksomhet. Men kan man ikke forvente at erfaringene fra markeder og bedrifter også kan gi en mer rasjonell og derved legitim bruk av fellesskapets midler gjennom for eksempel mer brukervennlige løsninger, færre transaksjonsomkostninger og større grad av ansvarlig- og myndiggjøring av de ansatte? Og i så fall under hvilke betingelser? Siktemålet med denne sesjonen er ikke å omfavne "NPM", men å belyse både begrensningene og mulighetene som dette målrettede endringsarbeidet kan ha åpnet for. Fortrinnsvis ønsker vi empiriske paper som belyser konsekvensene av NPM – inspirerte endringer både i forhold til offentlige organisasjoners utadrettede rolle som tjenesteleverandører, og internt i forhold til arbeidsorganisering og arbeidsgiverpolitikk.

1.økt:

1. Kl. 11.30–kl. 12.00

- Åge Johnsen & Hans Christian Garmann Johnsen: *Fra reform til innovasjon? Forvaltningspolitikken i et innovasjonsperspektiv.*

2. Kl. 12.00 – kl. 12.30

- Kjetil Børhaug & Dag Øyvind Lotsberg: *Privatisering og organisering.*

2.økt:

3. Kl. 13.30-kl.13.55

- Levi Gårseth-Nesbakk & Pawan Adhikari: *Recent international developments in public sector accruals.*

4. Kl. 13.55- kl. 14.20

- Fritz Nilsen: *Når verdier blir utydelige-Verdiskapning i et LMS-perspektiv.*

5. Kl. 14.20-kl.14.45

- Kåre Birger Grebstad: *Omorganisering av Forsvarets Logistikkorganisasjon (FLO)-en organisasjon i "forandringens malstrøm".*

6. Kl. 14.45 – kl.15.10

- Pawan Adhikari, Chamara Kuruppu & Frode Mellemvik: *Public Sector Accounting Reforms in Two South Asian Countries: A Comparative Study of Nepal and Sri Lanka.*

7. Kl. 15.10-kl.15.30

- Ole Johan Andersen: *Transaksjonsstyring og innovasjoner. Samhandlingsproblemene og utfordringene i helseomsorgen som case.*

22. Ledelse og menneskelige utfordringer mellom kaos og struktur

Ansvarlig: Ragnhild Kvålshaugen (Handelshøyskolen), Grete Wennes (Trondheim Økonomiske Høgskole)

Tidspunkt: 25. november kl. 11.00-13.00, 14.00-16.00, rom E 261

Ledelse og menneskelige utfordringer mellom kaos og struktur.

- Individuell mestringsevne
- Mellomledelse og mellomledelse
- Endring og læring

- Balansegang og handlingsrom
- Stabilitet og utvikling
- Metodiske utfordringer

Program økt 1 kl 11.00 – 13.00

Sted: HBO E-261

Kl 11.00 – 11.15: Introduksjon og presentasjonsrunde

Kl 11.15 – 11.45: Ledelses- og menneskelige utfordringer i hverdagens malstraum ved outsourcing av støtteaktiviteter, Knut Boge, Høgskolen i Akershus

Opponent: Olina Kollbotn, Høgskolen i Sogn og Fjordane

Kl 11.45 – 12.15: Knowledge management strategy – a strategy for learning in practice? Etty Nilsen, Høgskolen i Buskerud

Opponent: Knut Boge, Høgskolen i Akershus

Kl 12.15 – 12.45: Redefining Leadership: The Influence Trade-off in Strategic Change, Lars Huemer og Ragnhild Kvålshaugen, Handelshøyskolen BI

Opponent: Etty Nilsen, Høgskolen i Buskerud.

Program økt 2 kl 14.00 – 16.00

Sted: HBO, rom E-261

Kl 14.00 – 14.30: Arbeidspress og læring, Olina Kollbotn, Høgskolen i Sogn og Fjordane

Opponent: Elsa Solstad, Høgskolen i Harstad

Kl 14.30 – 15.00: Å forske på hvordan mellomledere opplever endringens malstrøm, Elsa Solstand og Trude Høgvold Olsen, Høgskolen i Harstad

Opponent: Ragnhild Kvålshaugen, Handelshøyskolen BI

Kl 15.00 – 15.30: Hvem bestemmer konsekvensene av NPM? Grete Wennes, Trondheim Økonomiske Høgskole

Opponent: Trude Høgvold Olsen, Høgskolen i Harstad

Kl 15.30 – 16.00: Avrundning av tracket

23. Ledelse og organisering av sykehus

Sesjon uten paper.

Ansvarlig: Tove Klæboe Nilsen (Fagansvarlig for forskning og utdanning, Helse Nord RHF),
Åshild Nordnes (organisasjonsdirektør, Helse Nord RHF)

Tidspunkt: 26. november kl. 13.30-15.30, rom 1 Radisson

Sesjonen fokuserer på ledelse og organisering av sykehus på flere nivåer.

Innlederne er hentet fra Helse Nord, og vil ta for seg flere sider ved styring og ledelse av spesialisthelsetjenesten som tjeneste og helseforetakene som organisasjoner. Styringsmodellen i helseforetaksmodellen gir inntak til mange ulike styrings- og ledelsesutfordringer. Det regionale helseforetakets rolle er overordnet helseforetakene samtidig som de er autonome organisasjoner på flere vis. Vi har en modell med styrer og administrasjoner på flere nivå.

Et annet tema er at det regionale helseforetaket og helseforetakene skal ledes og organiseres både ut fra medisinske og helsefaglige hensyn ("sørge for-ansvaret"), og ut fra økonomi og organisasjonshensyn (myndighetsstyring, eierperspektiv). Ulike faglige perspektiv og kulturer skal samvirke for å nå virksomhetens mål fundert på en felles verdiplattform.

Innledere er:

Grete Birgithe Åsvang, Klinikksjef ved Klinikk Kirkenes i Helse Finnmark HF. Hun vil snakke om å være en ny og uerfaren klinikksjef – i en liten klinikk i et lite helseforetak.

Elin Anita Nilsen, HR-sjef ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN). Hun vil snakke om sine erfaringer som HR-sjef i 1,5 år, om å jobbe med HR i et stort foretak som UNN, med bakgrunn fra Universitetet i Tromsø.